

erfgoed brabant

REGIOCANONS

EN (DIGITALE) COLLECTIES

BrabantCloud
16 juni 2022

IN DEZE BIJENKOMST

1. Over (regio)canons
2. Regiocanons en collecties
3. Hoe kijk je naar regiocanons vanuit je eigen collectie?
4. Welke vragen zijn er nog?

IK WEET WAT REGIOCANONS ZIJN

REGIOCANONS

- 2009 ontstaan als website
- Mogelijkheid om integraal aan te sluiten op de Canon van Nederland
- Belangrijke momenten, personen en plekken uit het regionale verleden als ‘vensters’ in woord en beeld.
- Provinciale erfgoedhuizen als intermediair

Canon van Gilze en Rijen

Canon van Grave

Canon van Hilvarenbeek

Canon van Meerijstad

Canon van Moerdijk

Canon van Oirschot

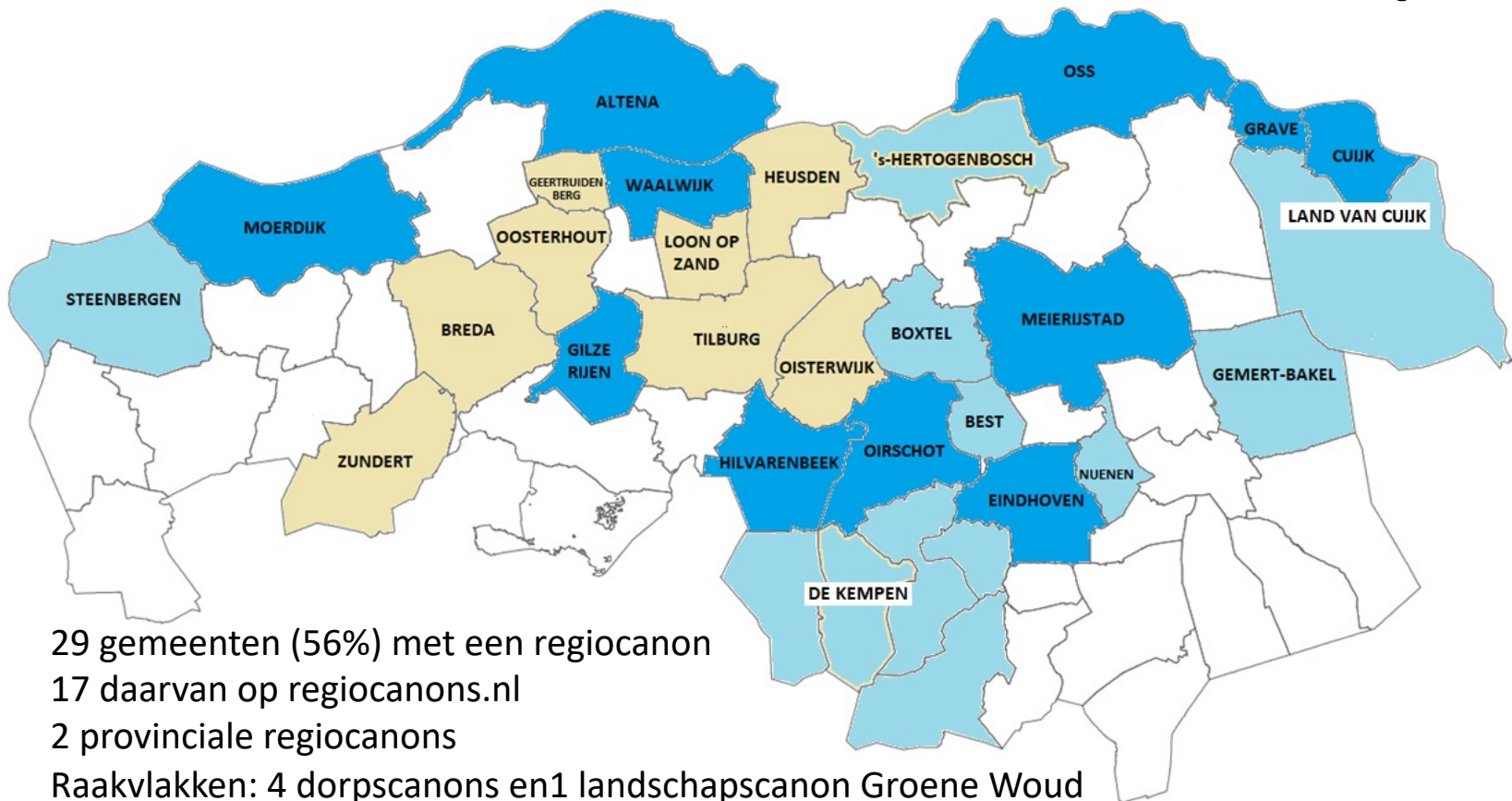
Osse Canon

Canon van Waalwijk

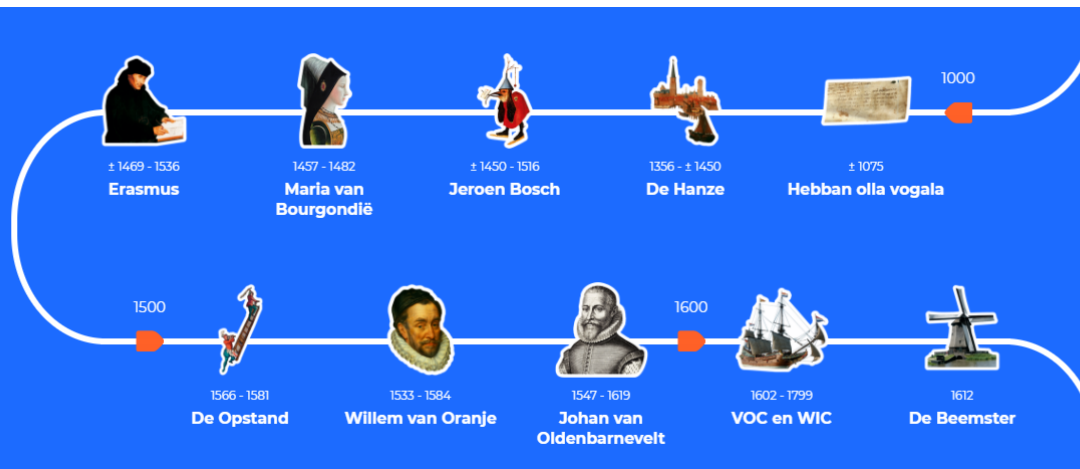
REGIOCANONS IN NOORD-BRABANT (2022)

CANON VAN NEDERLAND

- 2006 ontstaan in opdracht overheid -> geschiedenisonderwijs
- 50 vensters met een chronologische samenvatting van Nederlandse geschiedenis.
- Herijkte versie in 2020 gepresenteerd
- Nederlands Openluchtmuseum als intermediair

WAT IS DE DOELGROEP VOOR EEN REGIOCANON?

DOELGROEP(EN)

- Oorspronkelijk **Basisonderwijs** en **Voortgezet onderwijs** (educatief, informatief)
- Veel canons richten zich op een **breed publiek** (vooral informatief, recreatief/vrije tijd)

Let op: recreatief gebruik is niet per definitie geschikt voor onderwijs!

REGIOCANON EN COLLECTIES

MUSEA EN SLEUTELSTUKKEN

Sleutelstukken van De Romeinse Limes

De Peelhelm. Eigendom van een Romeinse ruiter
Rijksmuseum van Oudheden

Frescofragment van een jongeman uit de Romeinse villa van
Maasbracht
Limburgs Museum

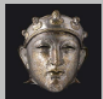
Altaar voor Nehalennia, Godin van vruchtbaarheid, zeevaart en handel
Rijksmuseum van Oudheden

Romeinse invasie: onderwerping en nieuw elan
Archeon

Het schrijfplankje van Tolsum, de oudste geschreven tekst van
Nederland
Fries Museum

Een verzilverde gezichtshelm
Museum Het Valkhof

De Peelhelm. Eigendom van een Romeinse ruiter

Deze helm is een getuigenis van de aanwezigheid van Romeinse elitetroepen in Nederland. Het ijzer van de helm is weggeroest, maar het vergulde zilver van de buitenkant toont dat de eigenaar een hoge officier is. Onderaan staan namen van een ruitereenheid en van de maker: Marcus Titus Lunamis. De helm is bij Deurne in een voormalig moeras gevonden. Is de helm ooit verloren tijdens een schermutseling of misschien geofferd aan de goden?

In 1910 vindt een turfsteeker de helm met daarnaast een geldbuidel, bronzen munten, schoenen, een ruiterspoor, en onderdelen van een tent en foedralen. De munten zijn geslagen tussen 315 en 319 na Chr., tijdens de regeerperiode van keizer Constantijn. Deze keizer probeert op dat moment het Romeinse gezag aan de noordgrens te herstellen.

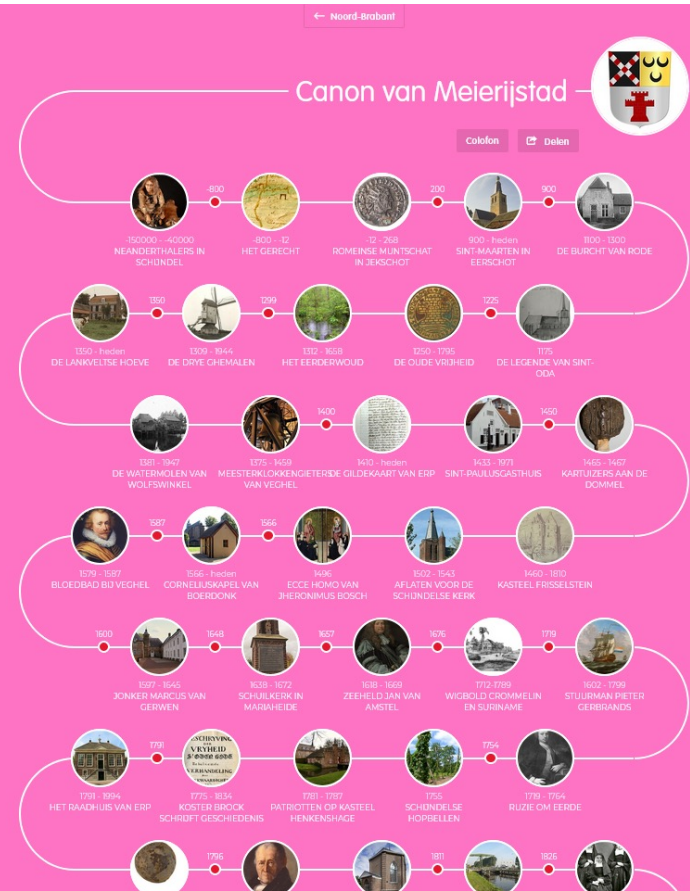

De Romeinse Limes

47 - ± 350

BRONNEN IN DE REGIOCANON

INTERPRETEREN VAN BRONNEN I

Vragen die je beantwoordt m.b.v. de bron en het onderschrift:

1. Is de bron primair of secundair?
2. Waar is de bron gemaakt?
3. Wanneer is de bron gemaakt?
4. Wie heeft de bron gemaakt?
5. Waarom heeft de maker de bron gemaakt?

INTERPRETEREN VAN BRONNEN II

Vragen die je beantwoordt door de bron te koppelen aan de historische context:

6. Welke historische gebeurtenis hoort bij de bron?
7. Welke historische personen en/of begrippen horen bij de bron?
8. Welke politieke kenmerken of ontwikkelingen horen bij de bron?
9. Welke economische kenmerken of ontwikkelingen horen bij de bron?
10. Welke sociale en culturele kenmerken of ontwikkelingen horen bij de bron?

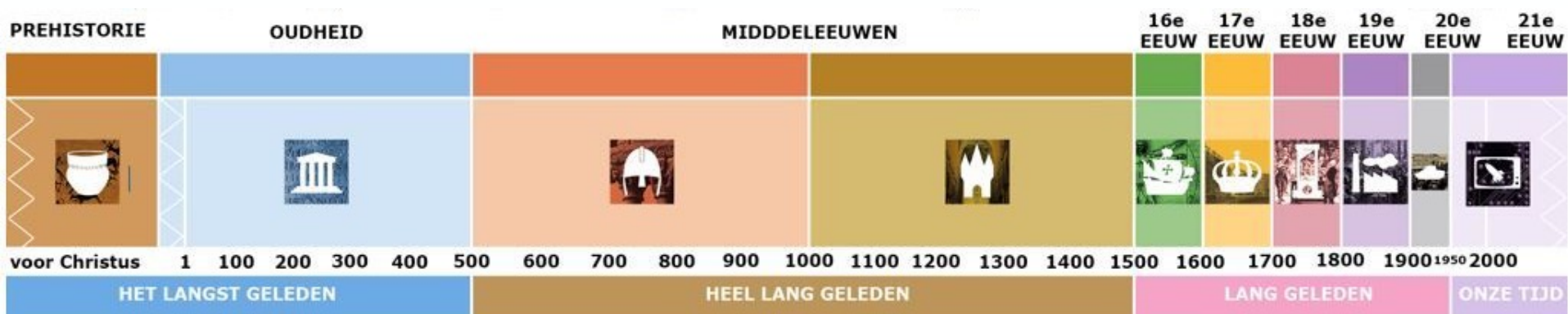
Examenvragen:

11. Welke kenmerkende aspecten horen bij de bron?

BRONNEN, COLLECTIES EN DE REGIOCANON

- Bronnen passen binnen de tijdvakken
- Ze sluiten aan bij kenmerkende aspecten
- Zijn gevarieerd
- En verwijzen eventueel door naar een collectie voor meer

VRAAGSTUKKEN

Kenmerkende aspecten ontbreken nu in veel canons:

- Onderzoek i.s.m. minorstudenten Fontys Pabo naar mogelijkheden

Musea/heemkundigen hebben nauwelijks weet van de kenmerkende aspecten:

- Hoe koppel je dat aan je collectie?
- Termenlijsten

**HOE KIJK JE NAAR JE
COLLECTIE VANUIT
DEZE GEGEVENS?**

WELKE ITEMS ZOU JIJ AANLEVEREN?

Benoem jouw sleutelstuk?

NEEM DE TIJD VOOR ONDERZOEK

Welke **informatie** is er? Waar zijn mogelijke hiaten?

- Bij regiocanons blijkt het lokale verhaal in **regionale context** vaak een meerwaarde voor de verhalen (lokaal-regionaal-nationaal).
- Bekijk de inhoud vanuit **meerdere perspectieven**: wat levert het beste verhaal op?
- Thema's als **diversiteit, inclusie** kunnen bijdragen aan het verhaal -> VOC, slavernijverleden, gastarbeiders...

 Een vrijgelaten slavin

 Plantages in de kolonie
Berbice

 Een Rooienaar als
gouverneur van...

 Gedicht als protest tegen
Chinezenmoord

 Van Dorp boekhandel in
Semarang

WELKE VRAGEN ZIJN ER NOG?

NIEUW VENSTER

Jeroen Bosch

1450?-1516

erfgoed brabant

BEDANKT VOOR JULLIE AANDACHT